

The Structured Mishnah

An Address by Moshe Kline to the Talmud Faculty of

The Jewish Theological Seminary of America

March 21, 2005

1. I want to thank Professor Roth for the opportunity of speaking today. My subject is a new edition of the Mishnah which I have edited, *The Structured Mishnah*, or in Hebrew, המשנה כדרכה. I will begin with a disclaimer. This edition is not based on critical analysis of manuscripts. It uses the Kaufman text as found in Albeck's edition. It does not utilize parallels from the Tosefta or any other literature. It does not take a stand on any historical or developmental issues relevant to the Mishnah. In short, it does not speak to most of the issues that generally concern the scholarly community. Nevertheless, I have come here to speak with you because I am convinced that The Structured Mishnah should become a standard edition, accessible to all students and scholars. The reason why it should become an accepted standard is that it presents the text of the Mishnah as it was composed.

2. The Structured Mishnah reflects a new approach to reading the *Mishnah*. It presents each chapter of the Mishnah as a tightly woven composition, rather than an agglomeration of laws. This presentation is based on the discovery of the rules according to which the chapters of Mishnah were constructed. Identifying the rules made it possible to recreate the literary formats of the chapters, and consequently, to read the chapters as coherent compositions. The format in which the Mishnah text is presented in *The Structured Mishnah* enables the reader to grasp each chapter as a conceptual unit. The whole chapter appears printed on a single

page, formatted in a manner that emphasizes both its division into components, and the relationships between its components. During this talk I will introduce four chapters as examples. First I will demonstrate the principle of hierarchical division in chapters through Taanit ch. 1. I will then introduce the concept of two-dimensional planning with the examples of Shabbat chs. 6 and 16. Finally, I will address the problem of interpreting a two-dimensional text through the example of Hagiga ch. 1. I will begin with a short summary of the development of The Structured Mishnah.

3. The Structured Mishnah is based on a simple observation which led to a significant discovery when systematically applied to all the chapters of the Mishnah. The initial observation was that there often appears to be hierarchical organization within the chapter. Small units of text, similar in size to *mishnayot*, are regularly grouped according to key words. These key words often comprise an opening or closing phrase. The existence of such groups of linguistically related segments would seem to indicate that the chapters were divided on more than one level. If so, it might be possible to identify the structures of chapters, and consequently, the rules according to which the chapters were constructed. Ultimately, it might be possible to interpret a chapter as a unit by analyzing its formal structure. A form of this hypothesis was first tested, to the best of my knowledge, by the Maharal of Prague in *Derech Chaim*, his ground-breaking commentary on *mesechet avot*. The Maharal's successful experiment was limited to part of a single chapter, the "pairs" section of the first chapter of *avot*. The clarity of his findings was an inspiration to try similar experiments analyzing the Mishnah. Preliminary findings, also in *avot*, were presented to Professor David Weiss-Halivni in the early 1980's. He indicated that while the findings were interesting, they would be significant only if they applied to the whole of the Mishnah. This challenge inspired the research that resulted in The Structured Mishnah. A progress report, in the form of an analysis of *Eruvin* 10, was published in *Alei Sefer*, 14, 1987.

4. According to Halivni's challenge, each and every chapter of the Mishnah had to be analyzed in order to determine whether its internal divisions could be identified. It would then be necessary to systematize the findings. Certain facts became apparent after analyzing only a few select chapters. All of the chapters contained at least two levels of internal division. A method was then devised to layout the chapter in a manner that would indicate these two levels of division according to a convenient visual key. The chapters were laid out as tables with the major divisions occupying the rows of the tables and the minor divisions segments of the rows.

Characteristics of Chapters

Example 1: Taanit 1, Division into Rows

1

(א) מאימתי מזכירין גבורות גשמים
רבי אליעזר אומר מיום טוב הראשון שלהחג
רבי יהושע אומר מיום טוב האחרון שלהחג
אמר לו רבי יהושע הואיל ואין הגשמים אלא סימן קללה בחג למה הוא מזכיר
אמר לו רבי אליעזר אף אני לא אמרתי לשאול אלא להזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם בעונתו
אמר לו אם כן לעולם יהא מזכיר

<p>2 ג (ג) בשלשה במרחשון שואלין את הגשמים רבן גמליאל אומר בשבעה בו חמשה עשר יום אחר החג כדי שיגיע אחרון שבישראל לנהר פרת</p>	<p>2 ב עד אימתי שואלין את הגשמים רבי יהודה אומר עד שיעבר הפסח רבי מאיר אומר עד שיצא ניסן שנאמר ויורד לכם גשם מורה ומלקוש בראשון</p>	<p>2 א (ב) אין שואלין את הגשמים אלא סמוך לגשמים רבי יהודה אומר העובר לפני התבה ביום טוב האחרון שלהחג האחרון מזכיר הראשון אינו מזכיר ביום טוב הראשון שלפסח הראשון מזכיר האחרון אינו מזכיר</p>
<p>3 ב (ה) הגיע ראש חדש כסלו ולא ירדו גשמים בית דין גוזרין שלש תעניות על הצבור אוכלין ושותין משחשכה ומתירין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה</p>	<p>3 א (ד) הגיע שבעה עשר במרחשון ולא ירדו גשמים התחילו היחידים מתענין שלש תעניות אוכלין ושותין משחשכה ומתירין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה</p>	
<p>4 ג (ז) עברו אלו ולא נענו ממעטין במשא ומתן בבנין ובנטיעה בארוסין ובנשואין ובשאלת שלום בין אדם לחברו כבני אדם הנוזפין למקום היחידים חוזרים ומתענים עד שיצא ניסן</p>	<p>4 ב עברו אלו ולא נענו בית דין גוזרין עליהם עוד שבע שהן שלש עשרה תעניות על הצבור הרי אלו יתרות על הראשונות שבאלו מתריעין ונועלין את החנויות בשני מטין עם חשכה ובחמישי מתירין מפני כבוד השבת</p>	<p>4 א (ו) עברו אלו ולא נענו בית דין גוזרין שלש תעניות אחרות על הצבור אוכלין ושותין מבעוד יום ואסורין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה ונועלין את המרחצאות</p>

5

יצא ניסן וירדו גשמים סימן קללה
שנאמר
הלוא קציר חטים היום וגומר

5. The tabular layout made it possible to see the two levels of division immediately. For convenience, I will refer to the major divisions as “rows”, and the minor divisions as “segments”. As the investigation progressed, certain characteristics of the chapters came into focus. For example, no chapter was found to contain more than five rows, major divisions. Similarly, no row contained more than three segments. This

second characteristic, the limited number of subdivisions within a row, led to the early identification of a third and crucial characteristic. All of the chapters appeared to be structurally symmetrical. The first row always had the same number of segments as the last row. If the chapter contained four rows, then the second and third rows had the same number of segments, as well as the first and fourth. If the chapter had five rows, then the second and fourth were identical, as well as the first and fifth.

6. We will now look at some sample chapters. There is a color code (appended) which explains the colors used to mark parallels within the chapters. The first example we will look at, Taanit 1, is a five-row chapter that contains all three types of rows; two containing one segment, two containing three segments, and one containing two segments. The rows are numbered 1-5. Segments are marked by Hebrew letters, א-ג. The Hebrew letters in parentheses indicate the division into mishnayot that appears in the Albeck edition of the Mishnah. The segments are read from right to left across the row, and then down to the right side of the next row.

7. The first chapter of Taanit demonstrates some of the basic literary techniques employed by the author of the Mishnah. I have divided the text into ten segments and organized them in five rows. In rows 2-4, all the segments within each row have the same opening: in row 2 "שואלין את הגשמים"; in row 3 "ולא ירדו ... הגיע ... ולא ירדו"; in row 4 "עברו אלו ולא נענו". The text has been highlighted with two highlights. [The blue highlight](#) indicates a parallel between all segments of a row. In rows 1 and 5 [a green highlight](#) is employed to mark a closure, "גשמים סימן קללה", a phrase that appears in the opening and closing pericopes of the chapter. I will introduce other highlights that mark other literary techniques in the following examples. They are summarized in the color code. Taanit 1 is an excellent example of how the structure of a chapter can be deciphered by a linguistic key. Once the parts of the chapter have been identified, the structural symmetry

becomes apparent. In this case, the structural symmetry is reinforced by the conceptual symmetry between “שואלין” in 2 and “נענו” in 4, the two three-part rows.

8. The chapter is symmetrical because rows 1 and 5 have the same number of segments, as well as 2 and 4. It should be noted that although rows 1 and 5 have only one segment, nevertheless, it is clear that 1 can not be part of row 2, nor can 5 be part of row 4. The clarity of the opening formulae in rows 2 and 4 taken together with the closure phrase in 1 and 5 require that that 1 and 5 be seen as single segment rows. This point can be important when considering just how the chapters were created, and for what purpose, because it emphasizes that the rows are planning units. In this example, the clear designation of the rows by linguistic patterns emphasizes that they constitute five blocks of text.

9. Taanit 1 is almost entirely chronological, encompassing the rainy season in Israel from beginning to end. The temporal order of events should be a sufficient principle for organizing the laws contained in the chapter. If the Mishnah were merely a legal compendium, no other internal structure would be necessary. And yet, for some reason, the author has utilized highly precise and extremely sophisticated linguistic formatting in addition to the chronological ordering. So there are two, evidently independent, principles of organization in the chapter, the chronological order linked to the content of the laws, and the linguistic patterning that leads to seeing the chapter as a five-part symmetrical construct. The layer of structure evidenced by the linguistic formatting and symmetry indicates that in addition to any function the Mishnah may serve as a receptacle for legal traditions, it is also a literary construct ---and a work of art. Even though the chapter could have been arranged simply according to chronological order, a larger and more complex framework was added. Additional examples will demonstrate just how important the literary format of the chapters was to the author.

10. The formal structure of the chapter indicates that it was planned as an integral unit. The closure created with “גשמים סימן קללה”, together with the fact that 1 and 5 have only one segment, demonstrates that the beginning and end were conceived together. The complementary opening phrases in 2, שואלין, and 4, נענו, reinforce the symmetry created by having the same number of segments in these two rows. More than anything, the combination of chronological order with a superimposed formal linguistic structure testifies that the chapter has been planned as a whole unit. Nothing can be added or subtracted, and it is all “tightly woven”. It is like a tapestry woven on the loom in which all of the threads have been pulled as tight as possible to form a single indivisible fabric. The next example, Shabbat 6, like Taanit 1, has two principles of organization, one linguistic/formal and one substantive. We will see that it has been woven as two independent, and yet inseparable documents, thus reflecting the character of its ostensible principle of organization, gender distinctions vis-à-vis the laws of the Sabbath.

Example 2: Shabbat 6, Division into Columns

ב1

(ב) לא יצא האיש בסנדל **המסמר**
ולא ביחיד בזמן שאין ברגלו מכה
ולא בתפלין
ולא בקמיע בזמן שאינו מן הממחה
ולא בשריון
ולא בקסדא
ולא במגפים
ואם יצא אינו חייב חטאת

ב2

(ד) לא יצא האיש לא בסיף ולא בקשת
ולא בתריס ולא באלה ולא ברמח
ואם יצא חייב חטאת
רבי אליעזר אומר תכשיטין הן לו
וחכמים אומרים אינן אלא לגנאי

שנאמר וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות

לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה

ב3

A (ח) הקטע יוצא בקב שלו
דברי רבי מאיר
ורבי יוסי אוסר
ואם יש לו בית קבול כתותים טמא
סמוכות שלו טמאין מדרס
ויצאין בהן בשבת
ונכנסין בהן בעזרה
כסא וסמוכות שלו טמאין מדרס
ואין יוצאין בהם בשבת
ואין נכנסין בהן בעזרה
אנקטמין טהורין
ואין יוצאין בהן

B א. (ט) **הבנים יוצאין** בקשרים

ב. ובני מלכים בזוגין

וכל אדם אלא דברו חכמים בהווה

C יוצאין

a. בביצת החרגול

b. ובשן שלשועל

c. **ובמסמר** הצלוב

משום רפואה דברי רבי מאיר

וחכמים אומרים אף בחל אסור משום דרכי אמורי

א1

(א) במה **אשה** יוצאה ובמה אינה יוצאה
לא תצא אשה לא בחוטי צמר
ולא בחוטי פשתן ולא ברצועות שבראשה
ולא תטבל בהן עד שתרפם
ולא בטוטפת
ולא בסנבוטין בזמן שאינן תפורין
ולא בכבול לרשות הרבים
ולא בעיר שלזהב ולא בקטלא ולא בנזמים
ולא **בטבעת** שאין עליה חותם
ולא במחט שאינה נקובה
ואם יצאת אינה חייבת חטאת

א2

(ג) **לא תצא אשה** במחט הנקובה
ולא בטבעת שיש עליה חותם
ולא בכליאר ולא בכובלת
ולא בצלוחית שלפליטון
ואם יצתה חייבת חטאת
דברי רבי מאיר

וחכמים פוטרין בכובלת ובצלוחית שלפליטון

א3

A **בירית טהורה ויוצאין בה בשבת**
כבלים טמאין ואין יוצאין בהם בשבת
(ה) יוצאה אשה בחוטי שער
בין משלה בין משלחברתה בין משלבהמה
ובטוטפת ובסנבוטין בזמן שהן תפורין
בכבול ובפאה נכרית לחצר
במוך שבאזנה ובמוך שבסנדלה
ובמוך שהתקינה לנדתה
בפלפל ובגרגיר מלח ובכל דבר שתתן לתוך פיה
ובלבד שלא תתן לכתחילה בשבת ואם נפל לא תחזיר
שן תותבת ושן שלזהב
רבי מתיר וחכמים אוסרים
(ו) יוצאה בסלע שעל הצינית
B א. **הבנות הקטנות יוצאות** בחוטין ואפלו בקיסמין שבאזניהן
ב. ערביות יוצאות רעולות ומדיות פרופות
וכל אדם אלא שדברו חכמים בהווה
C (ז) פורפת
a. על האבן
b. ועל האגוז
c. **ועל המטבע**
ובלבד שלא תפרף לכתחילה בשבת

11. In the previous example we saw a chapter composed of different sized rows. In this example we will look at a chapter in which all of the rows are the same size, two segments. I will refer to chapters containing rows of a uniform length as “regular”, and those containing rows of different lengths, like Taanit 1, as “irregular”. Both types of chapters are symmetrical. There are roughly twice as many regular chapters in the Mishnah as irregular. While Taanit 1 demonstrated the minimum of two levels of internal division found in all chapters, Shabbat 6 has four levels of division within it. The third level, marked with the uppercase A-C, contains parallel subdivisions of segments 3 א and 3 ב. Sub-segment C is further divided into the parallel divisions marked with lowercase a-c.

12. The format that I have chosen for laying out the chapters has proven especially fortuitous in deciphering certain aspects of regular chapters. Very often, when these chapters are arranged as tables, clear relationships can be seen in the columns as well as in the rows. Shabbat 6 is a paradigm of a chapter in which there is “sense” in the columns. I have introduced **the red highlight** to indicate a vertical parallel. In Shabbat 6, the vertical parallel demonstrates that the chapter was planned as two parallel texts distinguished by gender. The right-hand column refers exclusively to women and the left hand column to men. The arrangement of the chapter in columns changes its focus from laws concerning the Sabbath to a composition on gender.

13. The general theme of Shabbat 6 is transferring gender-linked accoutrements between domains. However, the legal categories of permitted, forbidden, requiring a sin offering or not, play only a minor role in the organization of the chapter. The author has created six structural parallels connecting women and men, the three rows and the three parallel sections, A-C, of the segments of row 3. The meta-legal character of the composition is clearest in row 3.

		ב Men	א Women
3A	Ritual Purity	<p>סמוכות שלו טמאין מדרס</p> <p>ויצאין בהן בשבת</p> <p>ונכנסין בהן בעזרה</p> <p>כסא וסמוכות שלו טמאין</p> <p>מדרס</p> <p>ואין יוצאין בהם בשבת</p>	<p>בירית טהורה ויוצאין בה</p> <p>בשבת</p> <p>כבלים טמאין ואין יוצאין</p> <p>בהם בשבת</p>
3B	Children and other Exotics וכל אדם אלא שדברו חכמים בהוה	<p>א. הבנים יוצאין בקשרים</p> <p>ב. ובני מלכים בזוגין</p> <p>וכל אדם אלא דברו חכמים בהוה</p>	<p>א. הבנות הקטנות יוצאות בחוטין ואפלו בקיסמין שבאזניהן</p> <p>ב. ערביות יוצאות רעולות ומדיות פרופות</p> <p>וכל אדם אלא שדברו חכמים בהוה</p>
3C	Three small articles	<p>יוצאין</p> <p>a. בביצת החרגול</p> <p>b. ובשן שלשועל</p> <p>c. ובמסמר הצלוב</p> <p>משום רפואה דברי רבי מאיר</p> <p>וחכמים אומרים אף בחל אסור משום דרכי אמורי</p>	<p>(ז) פורפת</p> <p>a. על האבן</p> <p>b. ועל האגוז</p> <p>c. ועל המטבע</p> <p>ובלבד שלא תפרף לכתחילה בשבת</p>

14. The parallels within row 3 have been created using different techniques. Parallel 3A is based on matters of ritual purity:

<p>סמוכות שלו טמאין מדרס</p> <p>ויצאין בהן בשבת</p> <p>ונכנסין בהן בעזרה</p> <p>כסא וסמוכות שלו טמאין מדרס</p> <p>ואין יוצאין בהם בשבת</p>	<p>בירית טהורה ויוצאין בה בשבת</p> <p>כבלים טמאין ואין יוצאין בהם בשבת</p>
--	--

15. The second parallel, 3B, is complex, containing both formal and linguistic elements. Both segments begin by mentioning children, followed by what I have termed “exotics”: Arabian and Medianite Jewish women in column א and Jewish princes in column ב. The parallel concludes by stating in both segments “וככל אדם אלא שדברו חכמים בהוה”. The parallel in 3C is based on both structure and content. Each segment lists three small objects. Finally, both columns display an element of closure based on the third item in the third section of the third row: in א, מטבע c3 and 1, טבעת c3 and 1, in ב, מסמר c3 and 1. It should be noted that the items chosen to create closure, טבעת, on the female side, and מסמר, on the male side are themselves symbols for female and male.

16. The extraordinarily complex parallel created in row 3, like the linguistic formatting we found in Taanit 1, far exceeds the needs of a legal compilation. Shabbat 6 may be more of a dissertation on gender than on the laws of the Sabbath. In any case, we have seen that the chapter has been very carefully constructed and that the tabular arrangement reflects its inner structure. Lest you say that the division by gender indicates that this is a unique and non-representative chapter, I have included another example from mesechet

Shabbat, chapter 16, which is virtually identical to 6 in structure. However, the distinction between the columns in 16 is between preventing damage in column א and הנהא in column ב.

Example 3. Shabbat 16: Parallel Columns, Damage and הנאה

הנאה

1 ב

A

(ב) מצילין מזון שלש סעודות)
הראוי לאדם לאדם הראוי לבהמה לבהמה
כיצד
נפלה דלקה בלילי שבת מצילין מזון שלש סעודות
בשחרית מצילין מזון שתי סעודות
במנחה מזון סעודה אחת
רבי יוסי אומר לעולם מצילין מזון שלש סעודות

B

(ג) מצילין סל מלא ככרות)
ואף על פי שיש בו מאה סעודות
ועגול שלדבלה וחבית שליין
ואומר לאחרים בואו והצילו לכם
ואם היו פקחין עושין עמו חשבון אחר השבת

C

להיכן מצילין אותן
לחצר המערבת
בן בתירא אומר אף לשאינה מערבת
(ד) ולשם מוציא כל כלי תשמישו
ולובש כל מה שיכול ללבוש
ועוטף כל מה שיכול לעטוף
רבי יוסי אומר שמונה עשר כלים
וחוזר ולובש ומוציא
ואומר לאחרים בואו והצילו עמי

2 ב

(ו) נכרי שבא לכבות)
אין אומרים לו כבה ואל תכבה
מפני שאין שביתתו עליהן
אבל קטן שבא לכבות
אין שומעין לו מפני ששביתתו עליהן

3 ב

A

(ח) נכרי שהדליק את הנר משתמש לאורו ישראל)
ואם בשביל ישראל אסור

B

מלא מים להשקות בהמתו משקה אחריו ישראל
ואם בשביל ישראל אסור

C

עשה גוי כבש לירד בו יורד אחריו ישראל
ואם בשביל ישראל אסור
מעשה ברבן גמליאל וזקנים שהיו באין בספינה
ועשה גוי כבש לירד בו
וירדו בו רבן גמליאל והזקנים

Preventing damage

1 א

A

(א) כל כתבי הקדש מצילין אותן מפני הדלקה)
בין שקורין בהן ובין שאין קורין בהן
ואף על פי שכתובים בכל לשון טעונים גניזה
ומפני מה אין קורין בהם
מפני בטול בית המדרש

B

מצילין תיק הספר עם הספר
ותיק התפלין עם התפלין
ואף על פי שיש בתוכן מעות

C

ולהיכן מצילין אותן
למבוי שאינו מפלש
בן בתירא אומר אף למפלש

2 א

(ה) רבי שמעון בן ננס אומר
פורסין עור שלגדי
על גבי שדה תיבה ומגדל שאחז בהן את האור
מפני שהוא מחרך
ועושין מחצה בכל הכלים בין מלאים בין ריקנים
בשביל שלא תעבר הדלקה
רבי יוסי אוסר בכלי חרש חדשים מלאין מים
לפי שאין יכולין לקבל את האור
והן מתבקעין ומכבין את הדלקה

3 א

A

(ז) כופין קערה על גבי הנר)
בשביל שלא תאחז בקורה

B

ועל צואה שלקטן

C

ועל עקרב שלא תשך
אמר רבי יהודה
מעשה בא לפני רבן יוחנן בן זכאי בערב
ואמר חוששני לו מחטאת

17. Like shabbat 6, 16 also contains three rows of two segments each. Within row 1 and row 3 the segments are further divided into three elements, A-C. In both rows, 1 and 3, the parallel division of the segments is accompanied by linguistic parallels that demonstrate that the two columns were constructed in parallel, like the columns of Shabbat 6.

18. The parallels within row 1:

- a. refer to what is saved in A- מצילין;
- b. the contents of a vessel in B, highlighted by וואף על פי שיש בו;
- c. בן בתירא אומר אף and ולהיכן מצילין אותן in C, with the addition in both C elements of אף.

19. The parallel between the three part א 3 and the three part ב 3 is formed by the parallel use of נר in the first element, A, and the parallel between מעשה ברבן גמליאל and מעשה בא לפני רבן יוחנן בן זכאי בערב in the C elements of 3. The vertical linkage between rows 1 and 3 is accomplished by linguistic hooks: בואו at the end of ב 1 and נכרי from the beginning of ב 3 combine in נכרי שבא in 2. א2 combines הדלקה from א 1 with בשביל, על גבי, and תאחז from the beginning of א 3. Each of the columns has a separate subject, avoiding damage in א and הנהא, benefiting, in ב. So Shabbat 16, like Shabbat 6, was conceived and constructed as the two parallel texts that appear in the columns of המשנה כדרכה.

20. Before turning to the final example, I want to point out an added value of the formatted text that appears in המשנה כדרכה. Each chapter has a format that is easy to notate. For example, Shabbat 6 and 16 are “3X2” chapters, that is, chapters constructed of three rows of two segments each, and Taanit 1 is 13231. This simple notation of formats has enabled me to construct an Exel data base of all the chapters of the Mishnah which is possible to sort by format and other criteria. This function made it possible to find another chapter that had the same format as Shabbat 6. The clear identification of literary formats couple with the data base as a tool, to make possible new types of research based on comparing similarly constructed chapters. As an example of what can be done with the data base, here is a chart that summarizes all of the formats used in the Mishnah and how many chapters appear in each format. You can see that the most common format is 3X3 with over 80 chapters constructed in this format. The next example is a 3X3 chapter.

Summary of Chapter Formats

Format	Chapters
3X3	84
2X3	61
3X2	54
232	36
4X3	35
4X2	33
2X2	27
5X2	23
5X3	19
323	18
2332	11
121	7
12121	7
12321	7
13331	7
23332	7
1331	6
33233	6
12221	5
212	5
22322	5
32223	5
1221	4
131	4
13231	4
21212	4
21312	4
23232	4
313	4
3223	4
32323	4
23132	3
31213	3
13131	2
22122	2
31313	2
33133	2
1X3	1
133	1
2	1
3X1	1
3113	1
32123	1
Grand Total	524

Example 4: Hagiga 1, Woven Text

1 ג

(ג) עולות במועד באות מן החלין
והשלמים מן המעשר
יום טוב הראשון שלפסח
בית שמאי אומרים מן החלין
ובית הלל אומרים מן המעשר

2 ג

(ו) **מי** שלא חג
ביום טוב הראשון שלהחג
חוגג את כל הרגל
ויום טוב האחרון שלהחג
עבר הרגל ולא חג
אינו חיב באחריותו
על זה נאמר
מעות לא יוכל לתקן
וחסרון לא יוכל להמנות
(ז) רבי שמעון בן מנסיא אומר
איזהו מעות שאינו יכול לתקן
זה הבא על **הערוה** והוליד ממנה ממזר
אם תאמר בגונב ובגוזל
יכול הוא להחזירו ויתקן
רבי שמעון בן יוחי אומר
אין קורין מעות
אלא למי שהיה מתקן בתחלה ונתעות
ואיזה
זה תלמיד חכם הפורש מן **התורה**

3 ג

הדינין והעבודות
הטהרות והטמאות
והערייות
יש להן על מה שיסמכו
הן הן גופי **תורה**

1 ב

(ב) **בית שמאי אומרים**
הראיה **שתי כסף וחגיגה מעה כסף**
ובית הלל אומרים
הראיה מעה כסף וחגיגה שתי כסף

2 ב

(ה) **מי** שיש לו אוכלים **מרבים**
ונכסים **מעטים**
מביא **שלמים** מרבים **ועולות** מעטות
נכסים מרבים ואוכלין מעטין
מביא עולות מרבות ושלמים מעטין
זה וזה מעט
על זה נאמר מעה כסף ושתי כסף
זה וזה מרבים
על זה נאמר איש כמתנת ידו
כברכת ה' אלהיך אשר נתן לך

3 ב

הלכות שבת חגיגות ומעילות
הרי הם כהררים התלוין בשערה
שהן מקרא **מעט** והלכות **מרבות**

1 א

(א) הכל **חיבין** בראיה
חוץ מחרש שוטה וקטן
וטמטום ואנדרוגינוס
ונשים ועבדים שאינם משחררים
החגר והסומא והחולה והזקן
ומי שאינו יכול לעלות ברגליו
איזהו קטן
כל שאינו יכול לרכוב
על כתפיו שלאביו
ולעלות מירושלם להר הבית
דברי בית שמאי
ובית הלל אומרים
כל שאינו יכול לאחוז בידו שלאביו
ולעלות מירושלם להר הבית
שנאמר שלש רגלים

2 א

(ד) **ישראל** יוצאין ידי **חובתן**
בנדרים ובנדבות ובמעשר בהמה
והכהנים בחטאות ובאשמות
ובבכור ובחזה ובשוק
אבל לא בעופות ולא במנחות

3 א

(ח) התר **נדרים** פורחין באויר
ואין להם על מה שיסמכו

Vertical Key

<p>ג1 יום טוב הראשון שלפסח</p>	<p>ב1 הראיה שתי כסף וחגיגה מעה כסף</p>	<p>א1 (א) הכל חיבין בראיה</p>
<p>ג2 ביום טוב הראשון שלהחג ...</p>	<p>ב2 (ה) מי שיש לו אוכלים מרבים ונכסים מעטים ...</p>	<p>א2 (ד) ישראל יוצאין ידי חובתן בנדרים</p>
<p>זה הבא על הערוה והוליד ממנה ממזר ...</p>	<p>על זה נאמר מעה כסף ושתי כסף</p>	
<p>זה תלמיד חכם הפורש מן התורה</p>		
<p>ג3 והעריות ...</p>	<p>ב3 שהן מקרא מעט והלכות מרבות</p>	<p>א3 (ח) התר נדרים פורחין באויר</p>
<p>הן הן גופי תורה</p>		

21. In the previous two examples, I have established that the columns are to be seen as central elements in the composition of the chapters. Let me remind you that we began with the division into rows, that is, major subject divisions, as the obvious and first division. Now, having seen that both the rows and the columns must be considered planning elements, we are faced with the unlikely and yet inevitable conclusion that some chapters were planned as two dimensional constructs, having both vertical and horizontal “sense”. The two examples from mesechet shabbat are in fact tables. They have meaning embedded in both the columns and the rows, and the meaning of any given segment of text is, at least in part, defined by its place in the table. Consequently, any interpretation that claims to be a close reading of the chapter *as it was composed*, must take into account the tabular format. This conclusion is far reaching. Essentially, it demands the creation of a new type of commentary, one that attempts to describe the chapter as a coherent literary

entity, rather than a collection of laws. I will use the example of Hagigah 1 to draw the guidelines for this type of commentary. Basically, these are the same guidelines to be used for *studying* the chapter as a unit. The study begins, as in the previous examples, with observation of linguistic patterns. However, rather than just noting these patterns, I will show how they can be used as a jumping off point for a broad interpretation of the whole chapter as a table.

22. The three rows of Hagigah 1, the major divisions of the chapter, are defined by three different principles.

Row 1 contains three disputes between beit Shamaï and beit Hillel concerning matters related to the pilgrimage holidays. The second row presents three aspects of the personal obligation to bring sacrifices on the holiday, as indicated by the opening words of each segment of the row, **ישראל** in 2 א and **מי ש** in both 2 ב and 2 ג. Row 3 is concerned with the biblical foundations of various laws. When the three rows are arranged in the format of the Structured Mishnah, a vertical key appears in the columns. For your convenience, I have attached this key to the text of the chapter. This linguistic key shows that the middle segment of each column, segment 2, combines significant terms from segments 1 and 3 of its column. This would seem to indicate that the columns as well as the rows were planning units, and that the chapter was constructed as a table, or weave, having both vertical and horizontal “threads”.

23. The first step of interpreting this weave is to define the planning lines of the chapter, the warp and the weft, which are the rows and columns of **המשנה כדרכה**. After the planning lines have been identified, the interpretation should explain how each segment of the chapter is affected by the two lines that intersect in it.

<p>ג</p> <p>Extrinsic/Other dependent on external or extraneous source</p>	<p>ב</p> <p>Bridging the Extrinsic and Intrinsic Quantified</p>	<p>א</p> <p>Intrinsic/Self lacking any external dependency</p>	<p>Definitions of “Warp and Weft”</p>
<p>1 ג</p> <p>(ג) עולות במועד באות מן החלין והשלמים מן המעשר יום טוב הראשון שלפסח בית שמאי אומרים מן החלין ובית הלל אומרים מן המעשר</p>	<p>1 ב</p> <p>(ב) בית שמאי אומרים הראיה שתי כסף וחגיגה מעה כסף ובית הלל אומרים הראיה מעה כסף וחגיגה שתי כסף</p>	<p>1 א</p> <p>(א) הכל חיבין בראיה חוץ מחרש שוטה וקטן וטמטום ואנדרוגינוס ונשים ועבדים שאינם משחררים החגר והסומא והחולה והזקן ומי שאינו יכול לעלות ברגליו איזהו קטן כל שאינו יכול לרכוב על כתפיו שלאביו ולעלות מירושלם להר הבית דברי בית שמאי ובית הלל אומרים כל שאינו יכול לאחוז בידו שלאביו ולעלות מירושלם להר הבית שנאמר שלש רגלים</p>	<p>1</p> <p>Three disputes between the schools of Hillel and Shamai concerning personal observance of festivals</p>
<p>2 ג</p> <p>(ו) מי שלא חג ביום טוב הראשון שלהחג חוגג את כל הרגל ויום טוב האחרון שלהחג עבר הרגל ולא חג אינו חיב באחריותו על זה נאמר מעות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות (ז) רבי שמעון בן מנסיא אומר איזהו מעות שאינו יכול לתקן זה הבא על הערוה והוליד ממנה ממזר אם תאמר בגונב ובגוזל יכול הוא להחזירו ויתקן רבי שמעון בן יוחי אומר אין קורין מעות אלא למי שהיה מתקן בתחלה ונתעות ואיזה זה תלמיד חכם הפורש מן התורה</p>	<p>2 ב</p> <p>(ה) מי שיש לו אוכלים מרבים ונכסים מעטים מביא שלמים ועולות מעטות נכסים מרבים ואוכלין מעטין מביא עולות מרבות ושלמים מעטין מעטין זה זה מעט על זה נאמר מעה כסף ושתי כסף זה זה מרבים על זה נאמר איש כמתנת ידו כברכת ה' אלהיך אשר נתן לך</p>	<p>2 א</p> <p>(ד) ישראל יוצאין ידי חובתן בנדירים ובנדבות ובמעשר בהמה והכהנים בחטאות ובאשמות ובבכור ובחזה ובשוק אבל לא בעופות ולא במנחות</p>	<p>2</p> <p>Personal observance of festivals and proof texts</p> <p>The integration of lines 1 and 3</p>
<p>3 ג</p> <p>הדינין והעבודות הטהרות והטמאות והערייות יש להן על מה שיסמכו הן הן גופי תורה</p>	<p>3 ב</p> <p>הלכות שבת חגיגות ומעילות הרי הם כהררים התלוין בשערה שהן מקרא מעט והלכות מרבות</p>	<p>3 א</p> <p>(ח) התר נדירים פורחין באויר ואין להם על מה שיסמכו</p>	<p>3</p> <p>Proof texts</p>

24. I have summarized my definitions of the six planning lines of Hagiga 1 on the second page of the Hagiga example, labeled “Warp and Weft Interpretation”. The definitions appear as a super-text around the actual text of the chapter. Obviously, the definitions are flexible and apt to change as the interpretation develops. (BTW, the development of a set of definitions for the weave has proven to be an exciting and worthwhile classroom activity as it demands that the students master the details of the chapter in order to integrate them.) The process of defining the weave begins with the more obvious weft threads, the rows of our table. The definitions I have suggested for rows 1 “Three disputes between the schools of Hillel and Shammai concerning personal observance of festivals” and 3 “Proof texts” are self-explanatory. Row 2 “The integration of lines 1 and 3” needs some clarification.

25. The vertical key has already suggested that row 2 is a complex row, compounded of aspects of rows 1 and 3, because each segment of row 2 combines terms from the parallel segments of 1 and 3. This linguistic skeleton needs some fleshing out. Comparing 1 and 2, we can see that the parallels are more than linguistic. The parallel sections of 1 and 2 have parallel subjects. 1 κ and 2 κ relate the obligations of the festival to personal status: young or old, Israelite or priest. 1 $\beth$ and 2 $\beth$ discuss the monetary value of the offerings. 1 λ and 2 λ refer to offerings that are sacrificed on the intermediate days of the festivals.

26. Each segment of 2 has a double link to its parallel segment in 3. The first link is made through the legal categories mentioned in 3. The second link is made through the degree of intertextuality used in the segments, ranging from none in κ to much in λ .

- a. Segment 3 א refers to נדרים which appears in 2 א and states that it is not connected to any biblical source; no verses or persons are quoted in 2 א, it is stam mishnah.
- b. Segment 3 ב mentions חגיגות, the subject of 2 ב; ב speaks of laws that are linked to sources and 2 ב quotes both the Torah and the Mishnah with the unusual form על זה נאמר .
- c. Segment 3 ג mentions עריות which appear in 2 ג; ג speaks of substantive laws (גופי תורה) that are derived from the sources. The parallel segment, 2 ג, contains Mishnah, a proof text and a “Talmudic” debate.

27. We can conclude that row 2 has been carefully constructed to be a conceptual middle between 1 and 3, and that there is a basis for my definition of the row as “the integration of lines 1 and 3”. Before turning to the warp, we should take a moment to marvel at the artistic majesty of the Mishnah as demonstrated through the elegant complexity of row 2. It is quite clear now that this chapter (as all chapters of Mishnah) was crafted and constructed according to a plan and is not simply a collection of thematically related laws. We can no longer view the Mishnah as a somewhat eclectic collection of previously existing material. It is a magnificent literary construct, fabricated by a master craftsman.

28. For the sake of brevity I will just outline the analysis of the columns. Each column has an integrating theme. As hinted by the dyad אין and יש in 3 א and 3 ג, the outside columns should be taken as opposites based on dependency (סמיכות) on outside factors. If we define the integrating theme of א as “intrinsic” (לא סומך) then the corresponding theme of ג should be “extrinsic” (סומך), or perhaps “dependent”. I chose “intrinsic” for א because both 1 א and 2 א are laws of personal status and the subject of 3 א is something

which is self sufficient, devoid of external linkage. All the segments of column א, on the other hand detail laws that are dependent on other laws or texts. Column ב will then be in some way a medium between the two opposed concepts. The common theme of “quantification” found in all three segments of ב is a good candidate for middle between “intrinsic” and “extrinsic”. Numbers are directly associated with what is being numbered and thus intrinsic, while still not being the thing itself but rather an abstraction. The test of whether or not the two sets of definitions that I have suggested are useful is whether new meaning can be derived from observing their interaction in specific segments. I will give an example of how this form of interpretation works by interpreting the formats of the three disputes between ב"ה and ב"ש in row 1.

29. Each of the disputes has a different format. The first, 1 א, is based on a specific detail of the law presented in the beginning of the Mishnah, איזה קטן. The third dispute, 1 ג, however, is not at all connected to the substance of the opening part of the Mishnah. It is apparently appended because of a linguistic link, מן המעשר החולין, מן המעשר. The dispute itself is extraneous to the subject of the Mishnah, which is concerned with the source of sacrifices on the intermediate days of the festival. Formally, then, the disputes in 1 א and 1 ג are antithetical; the one based on a detail within the opening law, and the other not connected to the content of the opening law. We could say that the connection between the first dispute and the body of the Mishnah is intrinsic to the Mishnah while the dispute in 1 ג is extrinsic to the Mishnah. The middle dispute, 1 ב is inseparable from the articulation of the law itself. The dispute is neither inherent in the Mishnah nor extraneous to it. The dispute and the Mishnah are inseparable, merging the aspects of intrinsic and extrinsic. This reading explains the formats of the disputes as an essential component of the chapter because each one has been formatted in accordance with the rule of its column. This is the direction to be followed when

studying the chapter according to its tabular structure or creating a new commentary based on an understanding of the chapter as a coherent literary unit, as it is displayed in המשנה כדרכה.

30. To summarize some of the key features of Hagigah 1: Its middle row is a conceptual middle between rows 1 and 3. Its central column, ב, is a conceptual middle between א and ג. This indicates that all of the 6 triads of the structure, the rows and the columns, are read in such a manner that the middle segment is understood as a conceptual middle as well as a structural middle. A lemma of this observation is that the chapter is visually oriented, having two poles, and that it contains visual logic, rather than oral logic. The distinction I make between oral and visual logic is based on the placement of the synthetic element in the middle of a set in visual logic: thesis, synthesis, and antithesis. Oral logic places the synthesis at the end, because the antithetical pair must be heard before the synthesis can be grasped. This has pedagogical implications for the study of the Mishnah. The order of study in a three part line should not be the order of appearance, thesis, synthesis, antithesis- but rather thesis, antithesis, synthesis, and in the terms of המשנה כדרכה: א, ג, ב.

31. Now let me summarize what I have attempted to communicate in this talk. I began by speaking about the hierarchical division that I found in chapters of Mishnah, as opposed to the linear flow of the mishnayot in our books. I noted with the example of Taanit 1 that there are clear signs within the Mishnah that chapters should be divided on at least two levels. I suggested using a visual layout that would highlight the chapters' internal divisions. A two-tiered system based on laying out the major divisions as rows and the minor divisions as segments of the rows was presented. This layout demonstrated that the chapter was conceived as a perfectly symmetrical composition. Next I demonstrated through the example of Shabbat 6 that the

columns created by successive rows could have sense within them, dividing according to female and male in the example. I then added another example, Shabbat 16, which reinforced the point that there was meaning to be found in the columns. I concluded that the chapters must be two dimensional documents if they have meaning in both the rows and the columns. With the last example, hagiga 1, I demonstrated how to approach a two dimensional document as a subject of study.

Color Code

Colored type is used to indicate structural elements in the text. There are three different classes of colored elements.

KEY

I	II	III
Horizontal Links	Vertical Links	Closure
Simple Parallel	Internal Parallel	Chiastic Closure
Synthetic Middle	Parallel between Rows	Simple Closure

Example 1 Simple Parallel

<p>אג תפלת הערב אין לה קבע ושלמוספין כל היום רבי יהודה אומר עד שבע שעות</p>	<p>אב תפלת המנחה עד הערב רבי יהודה אומר עד פלג המנחה</p>	<p>אא תפלת השחר עד חצות רבי יהודה אומר עד ארבע שעות</p>
---	--	---

ברכות ג

In example 1 above, the **colored text** is used to demonstrate an element common to all three segments of row

1. The **color** indicates a common linguistic element or concept that appears in all segments of the row.

Example 2 **Synthetic Middle**

In the following example, color is used to indicate the conceptual construction of a three-part line. The middle segment combines aspects of the two extreme segments.

ג 2	ב 2	א 2
אמר רבי יהושע בן קרחה למה קדמה שמע לוהיה אם שמע אלא כדי שיקבל עליו על מלכות שמים תחלה ואחר כך יקבל עליו על מצות והיה אם שמע לויאמר שוהיה אם שמע נוהג ביום ובלילה ויאמר אינו נוהג אלא ביום	(ב) אלו הן בין הפרקים בין ברכה ראשונה לשניה בין שניה לשמע ובין שמע לוהיה אם שמע בין והיה אם שמע לויאמר בין ויאמר לאמת ויציב רבי יהודה אומר בין ויאמר לאמת ויציב לא יפסיק	בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב ובאמצע שואל מפני היראה ומשיב דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר באמצע שואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם

ברכות ב

The **first color** marks a linguistic element common to the first two segments of the row. The **second color** marks elements common to the second and third segments. The combination indicates that the central segment contains aspects of both the **adjacent segments**.

Example 3 Internal Parallel

ב 2	א 2
<p>ז) נתן לו את הקרן ונשבע לו על החמש (A) הרי זה משלם חמש על חמש עד שיתמעט הקרן פחות משה פרוטה וכן בפקדון שנאמר בפקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק את עמיתו או במצא אבדה וכחש בה ונשבע על שקר הרי זה משלם קרן וחמש ואשם היכן פקדוני אמר לו אבד משביעך אני ואמר אמן B והעדים מעידים אותו שאכלו משלם את הקרן הודה מעצמו משלם קרן וחמש ואשם ח) היכן פקדוני אמר לו נגנב C משביעך אני ואמר אמן והעדין מעידים אותו שגנבו משלם תשלומי כפל הודה מעצמו משלם קרן וחמש ואשם</p>	<p>ה) הגזל את חברו שוה פרוטה ונשבע לו (A) יוליכנו אחריו אפלו למדי לא יתן לא לבנו ולא לשלוחו אבל נותן לשליח בית דין ואם מת יחזיר ליורשיו ו) נתן לו את הקרן ולא נתן לו את החמש (B) מחל לו על הקרן ולא מחל לו על החמש מחל לו על זה ועל זה חוץ מפחות משה פרוטה בקרן ליילך אחריו אינו צריך נתן לו את החמש ולא נתן לו את הקרן C מחל לו על החמש ולא מחל לו על הקרן מחל לו על זה ועל זה חוץ משה פרוטה בקרן צריך לילך אחריו</p>

בבא קמא ט

Colored type is used in example 3 to indicate internal parallels. In each of the two sections a single phrase appears in each of three subsections. While each section contains a different repeating phrase, the sections are structurally identical, being divided into three subsections containing a repeated phrase.

Example 4 Parallel between Rows

<p>ג1 (ב) קברו את המת וחזרו אם יכולין להתחיל ולגמור עד שלא יגיעו לשורה יתחילו ואם לאו לא יתחילו העומדים בשורה פנימים פטורים והחצונים חייבין</p>	<p>ב1 נושאי המטה וחלופיהן וחלופי חלופיהן את שלפני המטה ואת שלאחר המטה את שלמטה צרך בהן פטורין ואת שאין למטה צרך בהן חייבין אלו ואלו פטורין מן התפלה</p>	<p>א1 (א) מי שמתו מטל לפניו פטור מקריאת שמע מן התפלה ומן התפלין</p>
<p>ג2 ירד לטבול אם יכול לעלות ולהתכסות ולקרות עד שלא תנץ החמה יעלה ויתכסה ויקרא ואם לאו יתכסה במים ויקרא אבל לא יתכסה לא במים הרעים ולא במי המשרה עד שיטיל לתוכן מים וכמה ירחיק מהם ומן הצואה ארבע אמות זב שראה קרי ונדה שפלטה שכבת זרע והמשמשת שראתה נדה צריכין טבילה ורבי יהודה פוטר</p>	<p>ב2 בעל קרי מהרהר בלבו ואינו מברך לא לפניה ולא לאחריה ועל המזון מברך לאחריו ואינו מברך לפניו רבי יהודה אומר מברך לפניהם ולאחריהם (ה) היה עומד בתפלה ונזכר שהוא בעל קרי לא יפסיק אלא יקצר</p>	<p>א2 (ג) נשים ועבדים וקטנים פטורין מקריאת שמע ומן התפלין וחייבין בתפלה ובמזוזה ובברכת המזון</p>

ברכות ג

In example 4 the **colored type** indicates linguistic parallels between parallel segments in different rows. The first segment of line 1 contains text that appears in the first section of line two also. Similarly, the second and third segments of line one contain expressions that appear again in the parallel segments of the second line.

Example 5 Chiasmic Closure

<p>ג1 בשת הכל לפי המביש והמתביש המביש את הערם המביש את הסומא המביש את הישן חיב וישן שביש פטור נפל מן הגג והזיק וביש חיב על הנזק ופטור על הבשת שנאמר ושלחה ידה והחזיקה במבשיו אינו חיב על בשת עד שיהא מתכון (ב) זה חמר באדם מבשור שהאדם משלם נזק צער רפוי שבת ובשת ומשלם דמי ולדות ושור אינו משלם אלא נזק ופטור מדמי ולדות</p>	<p>ב1 רפוי הכהו חיב לרפאותו עלו בו צמחים אם מחמת המכה חיב שלא מחמת המכה פטור חיתה ונסתרה חיתה ונסתרה חיב לרפאותו חיתה כל צרכה אינו חיב לרפאותו שבת רואין אותו כאלו הוא שומר קשואין שכבר נתן לו דמי ידו ודמי רגלו</p>	<p>א1 (א) החובל בחברו חיב עליו משום חמשה דברים בנזק בצער ברפוי בשבת ובבשת בנזק כיצד סמא את עינו קטע את ידו שבר את רגלו רואין אותו כאלו הוא עבד נמכר בשוק ושמין כמה היה יפה וכמה הוא יפה צער כואו בשפוד או במסמר ואפלו על צפרנו מקום שאינו עושה חבורה אומדין כמה אדם כיוצא בזה רוצה לטול להיות מצטער כך</p>
<p>ג3 האומר סמא את עיני קטע את ידי שבר את רגלי חיב על מנת לפטור חיב קרע את כסותי שבר את כדי חיב על מנת לפטור פטור עשה כן לאיש פלוני על מנת לפטור חיב בין בגופו בין בממונו</p>	<p>ב3 (ז) אף על פי שהוא נותן לו אינו נמחל לו עד שיבקש ממנו שנאמר ועתה השב את אשת ומנין שלא יהא המוחל אכזרי שנאמר ויתפלל אברהם אל האלהים וירפא אלהים את אבימלך</p>	<p>א3 (ו) התוקע לחברו נותן לו סלע רבי יהודה אומר משום רבי יוסי הגלילי מנה סטרו נותן לו מאתים זוז לאחר ידו נותן לו ארבע מאות זוז צרם באזנו תלש בשערו רקק והגיע בו רקו העביר טליתו ממנו פרע ראש האשה בשוק נותן ארבע מאות זוז זה הכלל הכל לפי כבודו ...</p>

בבא קמא ח

In example 5 **chiasm color one** and **chiasm color two** are used together to indicate a chiasm. A phrase that appears in the **upper right hand** corner of the chapter returns in the **lower left hand** corner. Similarly, a phrase that first appears in the **upper left hand** corner of the chapter reoccurs in the **lower right hand** corner.

Example 6 Simple Closure

<p>1</p> <p>(א) מאימתי מזכירין גבורות גשמים רבי אליעזר אומר מיום טוב הראשון שלהחג רבי יהושע אומר מיום טוב האחרון שלהחג אמר לו רבי יהושע הואיל ואין גשמים אלא סימן קללה בחג למה הוא מזכיר אמר לו רבי אליעזר אף אני לא אמרתי לשאול אלא להזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם בעונתו אמר לו אם כן לעולם יהא מזכיר</p>
<p>5</p> <p>יצא ניסן וירדו גשמים סימן קללה שנאמר הלוא קציר חטים היום וגומר</p>

תענית א

In the example above **colored type** is used to indicate closure. A phrase that appears in the opening unit of the chapter reappears again at its close. This form of closure is found only in chapters in which the first and last rows of the chapter contain a single unit.